

PORTUGAL, Douro : Rode wijnen

Algemene wijninfo

Portugal is bij ons op wijng gebied vooral bekend voor de Port-wijnen.

Maar wegens de sterke tradities, de vele druivensoorten (bijna 100 !) en een gevarieerd klimaat, brengen maar weinig landen zoveel verschillende wijnstijlen voort als Portugal.

De toetreding in 1986 van Portugal tot de Europese Gemeenschap was voor veel wijnbouwers een aansporing om inspanningen en investeringen te doen om de kwaliteit van de wijnen te verbeteren en zo nieuwe afzetmarkten te veroveren. Daardoor kan je er ultramoderne ondernemingen vinden naast wijndomeinen waar al eeuwenlang op traditioneel gebleven wijze wijn wordt gemaakt voor lokaal gebruik.

Bijna 400.000 ha wijngaarden liggen verspreid over gans Portugal in 3 grote wijnregio's, van aan de rivier Minho, de noordelijke grens met Spanje, tot 560 km verder zuidwaarts, de kust van Algarve.

Het classificatiesysteem van Portugese wijnen is gebaseerd op het Franse model. Het systeem kent 4 niveaus. Bovenaan bevindt zich de *DOC* (*D*enominação de *O*rigem *C*ontrolada). Daarna komen de *IPR* (*I*ndicação de *P*roveniecia *R*egulamentada), een soort VDQS, en de *Vinho Regional* voor landwijn. Tenslotte nog de *Vinho de mesa* als tafelwijn.

Douro

Eén van de belangrijkste DOC's is DOC Douro in het noorden. Dit afgebakende herkomstgebied strekt zich uit stroomopwaarts van de rivier Douro, van Barqueiros - zo'n 100 km ten oosten van Porto - tot aan de Spaanse grens, over een oppervlakte van 250.000 hectare, waarvan slechts 40.000 ha beplant is met wijngaarden. Deze streek wordt onderverdeeld in 3 districten : de *Baixo Corgo* (Bas-Corgo), de *Cima Corgo* (Haut-Corgo) en *Douro Superior* (Douro Supérieur).

Elk stukje wijngaard is gerangschikt volgens een schaal van A tot F, op basis van bodemgesteldheid, ligging, hoogte, het assortiment aan druivensoorten en de leeftijd van de wijnstokken. Weinig gebieden ter wereld zijn aan zo een nauwgezet organisatiesysteem onderworpen. Deze classificatie werd in 1756 ingevoerd door de toenmalige Eerste Minister, Markies de Pombal en is nu nog altijd van toepassing. Hoe hoger de classificatie, des te hogere prijs voor de druiven wordt betaald en hoe hoger het percentage van de wijn waarvan port mag worden gemaakt. Wijngaarden die minder dan 401 punten behalen, mogen geen wijn voor de productie van port leveren.

De wijngaarden bevinden zich in de valleien van de Douro en zijn zijrivieren, en zijn veelal in terrasvorm aangelegd.

Qua klimaat zijn de zomers heet en de winters streng. De Douro krijgt maar weinig neerslag, en de noordenwinden en winden, afkomstig van de Atlantische oceaan, worden tegengehouden door de bergketens van Marão en Montemuró.

Classificatie van de wijngaarden in de Dourovallei

Categorie	Minimum aantal punten	Toegelaten opbrengst per 1000 wijnstokken
A	1200	700 liter
B	1001	600
C	801	500
D	601	400
E	401	300

Puntensysteem

criterium	Maximaal aantal punten
Ligging van de wijngaard	600
Klimaat en micro-klimaat	210
Kwaliteit van de bodem	180
Aangeplante druivensoorten	150
Hoogteligging t.o.v. de zeespiegel	150
Opbrengst in hectoliter per hectare	120
Steilte van de hellingen	100
Leeftijd van de wijnstokken	70
	Totaal : 1580

Quinta de Ventozelo

Deze 'Quinta' (= wijnhuis) werd opgericht in 1958 en behoort sedert 1999 tot een Spaanse groep investeerders, met name Proinsa.

Hoofdactiviteit van Quinta de Ventozelo is de productie van Port-wijnen (vooral soorten van het hogere gamma zoals Vintage...) en stille DOC-wijnen, zowel in wit als rood.

Daarnaast is Quinta de Ventozelo ook actief in de fruitsector, met productie van confituur en olijfolie. Verder organiseren zij nog toeristische activiteiten met geleide bezoeken in de regio en ook jachtpartijen op patrijzen en wilde zwijnen.

Quinta de Ventozelo is één van de oudste en grootste quinta's, gevestigd in São João de Pesqueira, Cima Corgo, in het hart van het Douro-gebied op de linkeroever, op 30 km van Régua, 125 km van Porto en 250 km van Salamanca. De nieuwe eigenaars hebben reeds 5 miljoen euro geïnvesteerd om uit te breiden en te verbeteren.

Quinta de Ventozelo is 600 ha groot die zich uitstrekt over heuvels op een hoogte tussen de 80 en 400m en waarvan 2,5 km boorden worden begrensd door de Douro. Van deze totale oppervlakte was bij aankoop door de nieuwe eigenaars slechts 95 ha beplant met wijngaarden, waarvan 10 ha beplant met stokken van meer dan 100 jaar oud. In 2004 waren er reeds 137 ha wijngaarden (80 ha in productie, 37 ha in groei en 20 ha in aanplant), allen behorend tot de kwaliteitsgroep A.

De geteelde druivenvariëteiten in 2004 zijn : Touriga Nacional (31%), Touriga Franca (21%), Tinta Roriz (28%), Tinta Barroca (18%) en 2% andere soorten.

Voor 2005 worden de wijngaarden uitgebreid tot 210 ha (110 ha in productie, 70 ha in groei, en 30 ha in aanplant) met de volgende druivenvariëteiten : Touriga Nacional (17%), Touriga Franca (25%), Tinta Roriz (21%), Tinta Barroca (10%), Tinta Amarela (6%), Tinta Cão (3%) en 18% andere soorten (Chardonnay, Syrah,...). Tot 2008 wordt verdere uitbreiding van de wijngaard gepland tot 250 à 300 ha.

Ook te vermelden is dat er 10 ha gebruikt wordt voor ontwikkeling en verbetering van de druivensoorten met steun van de universiteit van Trás-os-Montes, hierbij gebruik makend van de nieuwste technologieën op gebied van phyto-genetica en klonen.

De DOC-wijnen worden gevinifieerd in Adaga da Cruz. Momenteel zijn er 11 temperatuurgecontroleerde inoxkuipen van elk 25.000 liter in gebruik, is er een bottellijn met een capaciteit van 3.000 flessen/uur en bedraagt de vinificatie meer dan 1 miljoen liter, verdeeld als volgt : 400.000 flessen hogere gamma Port en 900.000 flessen DOC-wijn.

Het investeringsprogramma voorziet een uitbreiding tot 48 dergelijke inoxkuipen en een bijbehorende vinificatiecapaciteit van 4,5 miljoen liter.

Wijngamma rode wijnen

Naam	Jaartal	Productie/flessen	Leeftijd wijnstokken	Rijping
Cister da Ribeira	2000	300.000	22 jaar	40 % Am eik 3 m /Rest in stalen tanks
Quinta de Ventozelo	2000	50.000	22 jaar	80% Am eik 4 m
Touriga Nacional	2001	11.000	22 jaar	Am eik 8 maand
Touriga Franca	2001	11.000	22 jaar	Am eik 8 maand
Tinta Roriz	2001	11.000	22 jaar	Am eik 8 maand
Quinta de Ventozelo Reserva	2000	10.000	60 jaar	Am eik 12 maand

Typisch Portugese druivenvariëteiten

Touriga Nacional

Is één van de beste druiven om port te maken. Wordt voor port reeds gebruikt sedert de 18de eeuw. Is een druif die vroeg rijp is en de wijn een diepe kleur geeft. Het aroma wordt gekenmerkt door fruitigheid (zwart fruit), bloemen en thee. Is een tanninerijke druif. Groeit snel en kan zich aan verschillende omstandigheden aanpassen, ook aan beperkte regenval. Komt vooral voor in Portugal en geeft de beste porto's. Heeft wel een beperkte opbrengst (minder dan $\frac{1}{2}$ van andere variëteiten) en is de duurste druif om te gebruiken. Enkel in de beste porto's komt hij in hoog percentage voor. Geeft aan de wijnen een zacht karakter en kan goed ouderen.

Touriga Franca

Is verwant met Touriga Nacional, maar is fragieler. Geeft wijnen die lichter en minder geconcentreerd zijn, maar wel soepel en elegant. Geeft aroma's van rood fruit, aarde en bloemen. Ook Touriga Francesca genoemd.

Tinta Roriz

Is in Spanje gekend als Tempranillo in Rioja en als Tinto del Pais in Ribera del Duero. Het is de enige 'Port'-druivensoort die ook buiten Portugal wordt aangeplant. De Tinta Roriz kan zeer verschillend in kwaliteit zijn, afhankelijk van wijnjaar en ligging van de wijngaard. Kan wijnen geven die heel licht zijn tot wijnen met body en veel tannines. Wordt vooral gebruikt als kruidige druif in blends.

Tinta Barroca

Is een snelgroeiende druif die vroeg rijp is. Groeit uit tot trossen druiven met dunne pel. Geeft wijn met subtiele aroma's. Groeit ook goed in koelere omstandigheden en in betere jaren vormen ze grotere trossen dan eender welke port-druif. Wordt meestal toegevoegd aan andere druivenvariëteiten om de blend te verzachten, maar heeft ook een uitgesproken parfumaroma en bezorgt een langere afdronk aan de wijn.

Tinta Cão

Groeit in kleinere trossen en heeft een dikkere pel. Geeft wijnen met minder alcohol en minder structuur dan andere port-druiven. Wordt meestal geblend om z'n florale aroma's en z'n fruitige smaak. Is de minst geplante port-druif, maar neemt toe in belang.

